

Kedves Cserkészek! Ebben a „TUDÁSFA” rovatban olyan ismereteket osztok meg veletek, amelyek az egyházi év jeles napjairól, valamint a népszokások színes rendjéről szólnak. Szólok a fontosabb családi szokásokról, de a társadalmi eseményekről is.

NEM csak regős cserkészeknek, hanem minden vezetőnek, cserkésznek, de a családoknak is ajánlom.

Miért? Mert az embernek a gyökereit ismernie kell. Az pedig a múltba vezet, a népmesék, balladák, mondák világába.

S amíg ezeket ismerjük, addig tudjuk, hogy kik vagyunk! Bővebben itt találtok mindenhez anyagot. <https://kmcssz.org/regos-cserkesz/>

Jó munkát!

Jablonkay Lydia RVT

OKTÓBER – MINDSZENT HAVÁ – ŐSZHÓ – MAGVETŐ HAVÁ

*Kerek Isten fája, szép tizenkét ága,
szép tizenkét ágán ötvenkét hajtása,
ötvenkét hajtáson három aranyalma,
aki kitalálja, hull az áldás arra.*

Őszhó - tartja a mondás az esztendő tizedik haváról. Október 23-án, a mindkorábbi sötétedés miatt, az „**Októberi Jánosok**” jelezték faluhelyen a konyhából a szobába való beköltözés idejét.

A régi székely-magyar naptár szerint **Magvető havának** nevezik, eleink (az Avisura szerint) a Halak (Begyűjtés) hava elnevezést használták októberre, a hónap régi magyar (katolikus) neve pedig **Mindszent(ek) hava**, de sok száz évvel ezelőtt előfordult a „Borvető hava” elnevezés is. A népi megfigyelések szerint októberben gyakori a szép idő, ezért a **vénasszonyok nyaraként**, újabban **indián nyárként** is említik...

*Nagyszüleink életében az október nyugodtabb, mulatságokban, pihenésben, ünnepekben gazdagabb időszak kezdetét jelentette – **hagyományosan ekkorra esett a szüret, és ekkor értek véget a pásztormunkák.** Október borozó...Október, fázik benne az ember...*

Októberben már ködösek, hűvösek a reggelek, a fűvet dér lepi be. Sokat esik az eső, fúj a szél. Megjelennek a varjak, a seregélyek. Nyílik az őszirózsa. Érik a makk, a gesztenye. Ekkor törik a kukoricát és szedik fel a zöldségféléket. Szüretelik az almát, szilvát, szőlőt, diót, mogyorót. Pásztorünnepek hónapja.

Ezt a Mihály-naptól (szeptember 29) adventig tartó időszakot nevezték **kisfarsangnak, ilyenkor sok kézfogót, esküvőt is tartottak.**

*Orsolyakor takarítsd be káposztádat.
Simon, Juda hóval tömi tele szádat.
Ha megdurvul a nyúl szőre, siess fáért az erdőbe
(népi mondóka)*

*Jön az ősz. Jön már az ismerős százlábú, deres ősz.
Sepreget, kotorász, meg-megáll, lombot ráz,
krumplit ás, szüretel..
Sóhajtoz nagyokat, s harapja,
kurtítja a hosszú napokat., / Kányádi Sándor*

*Tövist virágzik az idő, mázsás ködöt a levegő,
légüres bánatok lebegnek, szállanak, zuhannak, leesnek.
Avar hullámszik, bokámat nyaldossa, szívemig fölárad
- ősz, te szilaj, te szomorú,
kegyelmes szívbeli háború, add, hogy a szemem szép
tágra, kerekedjék a világra, s legyen a szavam
oly könnyű s oly éles, mint a tavaszi fű.*

*Leodegár, hogyha lombhullató,
Örülj! a jövő év páratlan jó.*

Jelzés napok októberben

Ferenc (Assisi szent Ferenc) 1182-ben született Giovanni Bernardore, aki később Assisi Szent Ferenc néven vált ismertté a keresztény egy-házban. Az eleinte könnyelmű életű, jómódú fiatalember egy súlyos betegségből felgyógyulva teljesen megváltozott, és minden idejét betegek ápolására, nyomorultak gyámolítására fordította. Pénzt koldult és apja üzletében azért dolgozott, hogy egy romba dőlt kis Mária kápolnát helyreállítson. Később eladta minden örökölt vagyonát, és bűnbánást hirdetve bejárta az egész országot. Assisi Szent Ferenc emléknapja a néphagyományban a szüret kezdetét is jelentette.

Népszokások

Göcsejben a vetésre legalkalmasabb hétnek az ún. *ferenchetet* tartották. Vásárosmiskén pedig ez a nap volt a szüret kezdete. Előtte kanászostorral durrogtattak a hegyen a gonosz, rossz szellemek elűzésére. A Mura-vidéki és szlavóniai földművesek a Ferenc-nap körüli hetet *búzahétnak* nevezik. A gazdasszonyok nyírfaágot tettek a fészekbe, ha ilyenkor ültettek kotlóst, hogy a csirkék el ne pusztuljanak. Úgy vélték, a nyírfaág mindaddig, amíg ki nem kelnek a csirkék, megvédi őket az ártó, gonosz hatalmaktól. A Dunántúlon és az Alföldön is sokfelé a búzavetés kezdetét, és ezt a dátumot a háziasszonyok is számon tartották. A vetés napján, hogy majd jól teremjen a mag, nem sütöttek kenyeret, ám ha még kotlós ültetésre szánták magukat, nyírfaágot tettek a tyúk fészkébe, ami a hiedelmük szerint megvédte a tojásból kikelő csibéket a gonosz hatalmától.

Úristen: te vagy az erős, a nagy, a fölséges!

Te vagy a mindenható, az ég és a föld Atyja és Királya!

Te vagy a jóság, te vagy minden jóság, a legfőbb jóság, az Úr, az élő és igaz Isten!

Te vagy a Szeretet, a bátorság, az alázat, a béketűrés!

Te vagy a szépség, a biztonság, a békesség és az öröm!

Te vagy a reménységünk, te vagy az igazság és a mértékletesség, te vagy minden gazdagságunk!

Te vagy a gyengédség, védelmezőnk, oltalmunk, erődítményünk!

Te vagy menedékünk és erősségünk!

Te vagy a hitünk, reményünk, szeretetünk!

Te vagy a lelkünk édessége! (Assisi Szent Ferenc)

Október 6.

Aradi vértanúk napja – nemzeti gyásznap

*Az 1848-49-es szabadságharc végét jelentő világosi fegyverletétel után a császári haditörvényszék ítélete alapján Aradon kivégezték a magyar honvédsereg 12 tábornokát és egy ezredesét, akik a bukást követően kerültek osztrák fogságba. Így a nemzet vértanúja lett: **Aulich Lajos, Damjanich János, Dessewffy Arisztid, Kiss Ernő, Knézich Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly, Nagysándor József, Pöltenberg Ernő, Schweidel József, Török Ignác és Vécsey Károly.***

*Pesten ezen a napon végezték ki **Batthyány Lajos** miniszterelnököt, akit csak 1870. június 9-én temethettek el nyilvános tiszteletadással mauzóleumában. Kivégzésének helyén 1926-ban avatták fel az örökmécsest. A kormány 2001-ben ezt a napot nemzeti gyásznappá nyilvánította.*

HALLGASD MEG!

Az aradi tizenhárom balladája

(Lévay József 1861)

www.youtube.com/watch?v=VUhw1r-x0cM

Jaj, de búsan süt az őszi nap sugára
az aradi várbörtönnek ablakára,
szánja azt a tizenhárom magyar vitézt,
ki a tömlöc fenekén a halálra kész.

Elítélték sorban mind a tizenhármat,
szóttak-fontak a nyakukba ezer vádat,
elnevezték felségsértő pártütőknek,
mert a magyar szabadságért harcra keltek.

Uram Isten, az ítélet akasztófa,
mintha rablók, útonállók lettek volna,
mintha méltók nem volnának egy lövetre,
katonákhoz, férfiakhoz illő végre.

Aradi vár, aradi vár, halál völgye,
tizenhárom magyar vitéz temetője,
I: viruljanak sírjaikon vérvirágok,
felejthetetlen légyen az ő haláluk. :I

Leiningen gróf, Damjanich János, Kiss, Poeltenberg,
Láhner, Lázár Vilmos, Aulich, Knezic, Nagysándor,
Schweidel, Török, Dessewffy, gróf Vécsey
– Éljen a magyar szabadság, éljen a haza!

Álljon itt továbbá emlékül a mártírok névsora és azok a szavak, mellyekkel - a magyar köztudat szerint - hazájuktól búcsúztak:

Leiningen-Westerburg Károly:

A világ feleszmél majd, ha látja a hóhérok munkáját.

Damjanich János:

Legyőztük a halált, mert bármikor készek voltunk elviselni azt.

Török Ignác:

Nemsokára Isten legmagasabb ítélőszéke elé állok. Életem parányi súly csupán, de tudom, hogy mindig csak Őt szolgáltam.

Aulich Lajos:

Szolgáltam, szolgáltam, mindig csak szolgáltam. És halálommal is szolgálni fogok. Forrón szeretett magyar népem és hazám, tudom megértik azt a szolgálatot.

Vécsey Károly:

Isten adta a szívet, lelket nekem, amely népem és hazám szolgálatáért lángolt.

Lázár Vilmos:

Ki tehet arról, hogy ilyen a magyar sorsa? Krisztus keresztje tövében érett apostollá az apostolok lelke és bitófák tövében kell forradalmárrá érni a magyar lelkeknek.

Dessewffy Arisztid:

Tegnap hősök kellettek, ma mártírok... Így parancsolja ezt hazám szolgálata.

Nagy-Sándor József:

De rettenetes volna most az elmúlásra gondolni, ha semmit sem tettem volna az életemben. Alázatosan borulok Istenem elé, hogy hőssé, igaz emberré, jó katonává tett.

Knézich Károly:

Milyen különös, hogy Haynau bíró is keresztény és én is az vagyok. Csak az ördög keverhette így össze a kártyákat.

Schweidel József:

A mai világ a sátán világa, ahol a becsületért bitó, az árulásért hatalom jár. Csak egy igazi forradalom, a világ új forradalmi embersége söpörheti el ezt az átkozott, meghasonlott világot.

Kiss Ernő:

Istenem, az újkor ifjúsága egész ember lesz-e? Árpádok dicső szentjei virrasszatok a magyar ifjúság felett, hogy Krisztusé legyen a szívük és a hazáé az életük.

Láhner György:

Krisztus keresztje és a bitófa oly rokon. És az isteni áldozat mellett oly törpe az én áldozatom.

Pöltenberg Ernő:

Minket az ellenség dühös bosszúja juttatott ide.

Érdekesség: Fenn maradt egy ún. nevezett onomasztikon is, melyben a szavak kezdőbetűi egyben a vértanúk neveinek kezdőbetűi is:

"Pannonia Vergiss Deine Toten Nicht, Als Kläger Leben Sie!" ("Magyarország, ne feledd halottaidat, mint vádlók élnek ők! ")

Október 8.

Magyarok Nagyasszonya ünnepe:

Ismét Máriát ünnepeljük. Mária országa vagyunk, Mivel Szent István király Őrá bízta népünket, Boldogasszony. Az Istent szülő Szűz Mária hazánk örökös királynő asszonya.

Ha „Patrona Hungariae” szobrot látsz, a Szűzanya fején a tizenkét csillagból álló korona helyett a magyar Szent Korona van, kezébe az országalma és jogar kerül, lába alatt a félhold pedig azt jelenti, hogy Ő a Holdanya, Ő a mi égi királynőnk. „Örökös Királynőnk, nemzetünk reménye!”

Pázmány Péter írja egyhelyütt, hogy a mai napig a magyar pénzekon a Boldogasszony képe körül ama szokott bötűkkel, Patrona Hungariae olvasható, vagyis Magyarország Asszonyának valljuk a Szent Szűzet.

A Boldogasszony kultusza ősi gyökerekkel bír népünk tudatában, ám maga a mostani dátumhoz kapcsolódó ünnep nem régi, így jelentősebb hatással sem lehetett néphagyományunkra. Azt 1896-ban, az magyar honfoglalás ezredéves évfordulója kapcsán Vaszary Kolos hercegprímás kérésére rendelte el XIII. Leó pápa. →

Ima a Magyarok Nagyasszonyához:

Szent Fiadat kérve könyöröggj érettünk,
veszni indult István öröksége,
Nagyasszonyunk, mentsd meg nemzetünk!
Téged kérünk Magyarok Nagyasszonya,
mint anyánkat!
Ne hagyd elveszni meggyötört hazánkat.
Fordítsd felénk könnyes tekinteted,
mutasd meg számunkra Szeplőtelen Szíved!
Hevítse át szívünket Szeretetlángod,
hogy megtérjen nemzeted, kövessen Országod!
Ámen.”

Október 9.

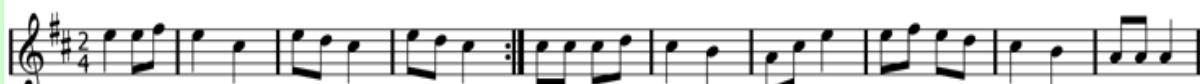
Dénes napja: A régi **szüreti** szokásaink a magyar közösségi élet legkiemelkedőbb ünnepei voltak. Ilyenkor az egész évi mezei munka sikerén, a betakarításon érzett öröm is mámoros kifejezésre jutott.

Valamikor a szüret időszakára még a törvénykezés is szünetelt, és a diákok is vakációt kaptak. Sokfelé zeneszó, mozsarak durroztatása jelezte a nagy eseményt.

A gazdát a szüret végén díszes szőlőkoszorúval köszöntötték, amire természetesen a birkagulyásos lakoma, meg a bál következett. Kilencedikére esik a Dénesek neve napja. Szófejtő nyelvészeink megállapították, hogy a közkedvelt és elmagyarosodott utónév tulajdonképpen görög eredetű, sőt mi több: a bor és a mámor istenének, Dionszosznak a nevét rejt.

Mindenesetre a népi kalendárium a szüret-idő e jeles napját inkább az időjósok figyelmébe ajánlja, merthogy a mártír püspök, Dénes névünnepe „megmutatja” a telet ugyanis, ha északról fú a szél, és tiszta az ég, és a csillagok is tündökölve ragyognak: szigorú, kemény tél várható. Ha viszont napnyugat felől fú a szél, és az ég egy kissé felhős, akkor enyhe tél, korai tavasz és bő termés lesz a jövő évben.

Töltsd teli pajtás

Töltsd teli pajtás poharad, poharad, míg ki nem ázik a fogad, a fogad.

Refr: Így jár aki mindig bort iszik, míg a temetőbe nem viszik!

Eltemették az öreget, öreget, melléje tették az üveget, üveget

Refr: Így jár aki mindig bort iszik, míg a temetőbe nem viszik!

Ha a temetőbe kiviszik, Isten uccse többet nem iszik!

Október 18.

Lukács napja: A szíriai Antiokheia városában született az I. század elején. Pál apostol kolosszeiekhez írt levele alapján vélik, hogy eredetileg orvos volt. Kedvelte a festészetet, képfaragást, szónoklatot. Patrasban – a mai nyugat-görögországi Ahaia prefektúra székhelyén – szenvedett vértanúhalált 84 éves korában. **A hagyomány szerint Lukács festette a római Santa Maria Maggiore-bazilikában őrzött Mária-képet és a częstochowai Fekete Madonna-ikont, valamint megfestette Jézus arcát is.** A Szűzanyáról a legtöbbet és a legszebben ő beszél, így, ha nem is ecsettel, de szavakkal képet rajzol égi édesanyánkról. **A *Legenda Aurea* szerint maga a Lukács-evangélium is gyógyít, mégpedig háromféleképpen:**

- sebeket gyógyít azáltal, hogy a megtört szívűeknek hirdeti a megváltást;
- erősít azáltal, hogy elmondja az örömhírt;
- végül megőriz az újabb romlástól azáltal, hogy közli az isteni törvényeket és evangéliumi tanácsokat. Az orvosok, művészek, csipkeverők és nótáriusok védőszentje, a mészárosok patrónusa. A gesztenyeszüret napjaként tartják számon. **Ekkor van a pécsváradi leányvásár is.**

Október 20.

Vendel napja: somogyi pásztorünnep Göllében egy múlt századi jószágvészre emlékezve ezt a napot fogadott ünnepnek tartják, nem mennek dolgozni, misén vesznek részt. A miséről hazavitt szenteltvizet az állatok itatójába öntötték. Király Lajos Tanár Úr írása a somogyi szokásokról. **A püspök szerint a királyfiból remetévé, pásztorrá lett Vendel a földművelő és pásztorkodó magyar nép egyik legfőbb patrónusa.** A jószágtartó gazdák, pásztorok, első helyen közülük is a juhászok védőszentként tisztelték, jószágvész idején hozzá fordultak segítségért, fogadalomból kápolnákat, szobrokat állítottak tiszteletére. **Számos útszéli, legelő melletti Vendel-szobor áll ma is, érdekes, hogy a dunántúliak a szentet Rajna-vidéki rokokós pásztoröltözetben, az alföldiek viszont magyaros pásztorruhában (ingben, gatyában, cifra szűrben, tarisnyával, széles karimájú juhászkalappal) ábrázolják.**

Szent Vendel: Legkorábbi életrajzai 1417. után jelentek meg és a következő történetet tartalmazzák: skót herceg volt, de titokban elhagyta a királyi udvart, és Rómába zarándokolt. Visszafele utazva Westrich mellett egy kis házikóban telepedett meg és koldulással kereste kenyerét. Amikor egy birtokos megfeddte tétlenségéért, pásztornak szegődött el. Később egy csoda rávette földesurát, hogy engedje meg Vendelnek a remete életmódhoz való visszatérést. Szent életmódjának a híre elterjedt. Számos földműves kereste fel, hogy beteg jószágait megáldja. Végül a tholei kolostor apátjának választották és pappá szentelték. Sírja fölé kis kápolnát emeltek, utóbb ekörül nőtt ki St. Wendel városa.

Október 21.

Orsolya napja: A legendának több változata van. Az egyik szerint az ötödik században élt Orsolya brit királynő volt, aki buzgó keresztény családban nevelkedett. A földi javak hidegen hagyták, szüzességi fogadalmat is tett. A szomszédos király azonban fia számára megkérte Orsolya kezét, aki persze szíve szerint nem kíván élni a lehetőséggel. A leány imádkolt, sírt; álmában egy angyal vigasztalta meg: kérjen három év haladékot. Orsolya és tizenegyezer társnője hajóval római zarándokútra indult. A leányok bejárták a szent helyeket, majd pápai áldással, a kereszt zászlaját lengető hajójukkal visszaindultak hazájukba.

Ám mire Kölnhöz érkeztek, a várost körülzáró hun seregek megrohanták a hajójukat. Orsolya a kereszt zászlaját magasra emelve kiáltotta társai felé:

"Testvéreim győzedelmeskedjünk a halálon, lelkünk-testünk tisztán jelenjen meg Isten színe előtt!"

A hajdúböszörményi pásztorok úgy tartották, hogyha Orsolya-napkor szép az idő, akkor karácsonyig meg is marad. Szlavóniában **Orsolya-napkor takarították be a káposztát**. Orsolya időjárása a téli időjárás jelzője. Amilyen idő van ilyenkor, olyan lesz a tél. A Somló-vidéken

Orsolya-nap volt a szüretkezdés hagyományos ideje.

Szüretkezdő nap a Somló-vidéken. Időjárásjósló nap is, azt tartották, ha szép az idő karácsonyig enyhe marad. Roppant népszerű név volt nálunk hajdanában. Ha hideg volt az idő, a szőlőszedők a mezsgyén rakott tűznél melengették elgémberedett ujjukat, a szőlőtáposók meg forralt bort kaptak. *Tánczos Erzsébet írása*

Október 23.

Az 1956-os forradalomra emlékezünk ezen a napon

Az 1956-os forradalom a 20. századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseménye volt.

A budapesti diákok békés tüntetésével kezdődött 1956. október 23-án, és a fegyveres felkelők ellenállásának felmorzsolásával fejeződött be Csepelen, november 11-én. Az október 23-i budapesti tömegtüntetés még aznap éjjel fegyveres felkeléssé nőtt. Ez a kormány bukásához vezetett.

November első napjaiban az új kormány megkezdte a tárgyalásokat a Szovjetunióval, a szovjet csapatok teljes kivonásáról, a Varsói Szerződésből való kilépésről és az ország semlegességéről.

A szovjet csapatok november 4-én, hadüzenet nélküli háborút indítottak Magyarország ellen.

Az aránytalan túlerővel szemben egyedül maradt ország több napon át folytatott hősi szabadságharcra így végül elbukott. A harcokban 2652 magyar és 720 szovjet állampolgár esett el.

A forradalom következményeként kb. negyedmillió magyar hagyta el az országot, nyugatra menekülve.

1957. januártól a forradalom résztvevőit tömegesen börtönözték be, majd sokukat kivégezték.

A forradalom leverését követő évtizedekben Magyarországon tilos volt erről az időszakról beszélni.

ÉS MÉGIS, MÉGIS - HINNI KELL...

És mégis, mégis, - hinni kell,
Jaj, hinni kell még Valakit,
Ki megterem e csonka földön
Lejerikózni itt e börtön
Halálbafojtó falait, -
Ki tűzcsóvét gyújt itt az éjben
S hatszázezer halott nevében
Dörömböl e süket világra
S míg rettentően szétkiáltja
Egy jobb jövődő szent jogát:
Ó, hinni kell, hogy majd e hangon,
Mint jajveszékre félrevert harangon,
Az Isten lelke harsog át!

E megmohácsolt ég alatt
Nekünk nincs már, csak egy utunk:
Megfujva minden trombitát
Szétzúzni azt a zord falat,
Hogy rádöbbenjen a világ:
Ha kell, így is tudunk!
Míg álmainkba révülünk
Reményt kérődző magyarok, -
Halálfolyó zúg körülünk
S fekete árral hömpölyögve,
Omlasztva ront az ős rögökre
S mindközelebbre kanyarog...

És mégis, mégis, - hinni kell,
A nagy csodát is hinni kell még, -
De amikor a szörnyű nemlét
Már a fejünkön csapkod át:
Nem égrenéző szemmel állni,
Nem várni, várni, egyre várni, -
Csinálni kell a nagy magyar csodát!

Október 26. Dömötör napja: A magyar nyelvterület különböző részein, és persze az állatfajtaiktól függően

Szent Mihály (szeptember 29.), Vendel (október 20.), Dömötör (október 26.) és sereghajtóként Szent Márton (november 11.) voltak az állatbehajtás jeles napjai.

Szent Demeter (Démétriosz) korai keresztény vértanú volt. Ő is, akárcsak Szent György, a keleti egyház harcos szentjei közé tartozik.

György alakja azonban a tavasz kezdetéhez, az állatok kihajtásához kötődik, Dömötör érkezése pedig a tél közeledtét jelzi. Dömötör, azaz Szent Demeter napja, október 26-a, a pásztorok, mindenek előtt a juhászok zárszámadó vigadalma volt.

Ekkor számoltak el a gazdáknak a rájuk bízott falkával, és ekkor szerződtek a következő évadra.

A napot *juhászüjévként*, nevezetes bálját *juhászbál*, *juhásztor*, *juhál*, *juhdérmációnés Dömötörözés* néven emlegették.

„Eljött immár Dömötör, számadásnak napja. Pásztorokra figyel mostan a falunak apraja és nagyja. Juhászbálban a legjobban vajon melyik ropja? Juháskirály koronáját majd melyikük kapja?”

Szegeden a tanyai pásztorok zászló alatt vonultak fel a Dömötör-templom búcsújába, ahol a mise utáni bürgepaprikás - lakomán ott voltak a város vezető emberei, és a csábító dudaszóra olykor bizony táncra perdültek még a tisztelendő urak is. Gyakran az egész hét ráment, amit **dömötörhétnek** mondtak (Bálint S.). A Vendel- és Dömötör-napi ünnepségek már a századfordulótól vesztek jelentőségükből, s ezzel Szent Mihály-nap szerepe növekedett meg. Az elmúlt évtizedekben

A Dömötör napjához is fűződik szólás: *Neki minden nap Dömötör napja vagyon*”, azaz bizonytalan a sorsa, de azt is jelenti, hogy részeg.

„Dömötör juhászt táncoltat” – tartják Nádudvaron, azaz egyszerre utal a szólás a mulatságra és az esetleges hiány miatt „megtáncoltatott” juhászra. Turán úgy hitték, hogy a Vasas Szent Péter napján kiűzött patkányok Dömötör napján hagyják el a házat. Eljött a hideg idő, be kellett hajtani az állatokat. Az összeíráskor a kanász a gazdát verssel köszöntötte:

Adjon Isten minden jót, diófából koporsót! Bort, buzát, borockot, kondorszőrű malacot! Csutorának feneket, abbu igyunk öleget! A köszöntésért minden gazdától egy-egy liter bort kaptak, s így Dömötör napján úgy berúgtak, hogy a nép „Dömötör disznainak” nevezte őket.

Simon, Júdás napja: A tizenkét apostol közé tartoztak, s közülük Simonról és Júdás -Tádéről (mert ez az akkurátusabb neve) tudjuk a legkevesebbet.

Simon, Júdás napja: A tizenkét apostol közé tartoztak, s közülük Simonról és Júdás -Tádéről (mert ez az akkurátusabb neve) tudjuk a legkevesebbet. Legendájuk szerint a Zelóta Simon Júdás Tádéval együtt lett vértanú. Konkrétan kettéfűrészelték őket.

Ezért aztán Simont fűrésszel szokták ábrázolni, s a favágók tekintik a védőszentjüknek. A legenda szerint Júdás Jézus megjelent Abgár királynál. Megvallotta, hogy Jézus tanítványa, s közben mennyei fény sugárzott az arcáról. A király is azonnal megvallotta keresztény hitét. Erre Júdás fogta a magával hozott kendőt, amelyen Jézus arca volt látható, betakarta vele a leprás király arcát, aki azonnal visszanyerte egészségét

A bibliai két apostol közös névünnepét így foglalta rímbe a régi parasztregula: **„Megérkezett Simon, Júdás, jaj neked már pőre gatyás.”** Régen Hegyalján ekkor kezdődött a szüret, biztatásul pedig az októbert vég didergős munkájához ez a rigmus járta:

„Rég felírta Noé Tokaj hegyormára, hegyaljai kapás várj Simon- Júdára.”

A két tanítvány emléknapja nem csak szüretkezdőként vált ismertté a néphagyományban, mert Baranyában időjósító napként tartották számon, ami a hideg ős beköszöntését jelentette. Horgoson, Zentán a juhászok elszámoltatásának napja volt. Az időjárás viszonylatában azt tartották, ha ettől a naptól kezdve Márton napig (november 11) szép az idő, jó jövő évi termés várható. Amennyiben szép idő van e napon, akkor jó termésre van kilátás a következő évben.

A házasság határnapja. **Amelyik lány elkésik vele, meg kell várnia a következő esztendő.**
Mátéfalva és Szászpéntek falukban a házasságkötések kedvelt napja.

Október 31.

Farkas napja: (gyümölcs) faültetésre jó nap. **A faültetés az élet folytonosságát szimbolizálja.** Wolfgang - azaz magyarul Farkas a X. századba élt. Szerzetes volt egy szigorú fegyelmről ismert kolostorban, ahová tanárként sok hallgatót vonzott. Később felébredt benne a vágy a missziós tevékenység iránt, és éppen Magyarországra vándorolt. Püspök lett, tetteje és szelídsége, egyszerű prédikációja és szerény életmódja megszerezte számára népe szeretetét. **Farkasok ellen is védő szent, aki a famunkások védőszentje**- gondolom a farkas az erdőben él, ezért. amúgy nem találtam rá magyarázatot egyebet.

A magyar néphagyományban azonban Farkas "elalszanak a fák", azaz a nedvkeringésük leáll. Ez a fadöntés kezdete, aminek Sebestyén napja (január 20.) vet véget. De ezen a napon fát ültetni is jó a népi megfigyelés szerint. Sopronban a Farkasról elnevezett pálos monostor kápolnája messze földön híres búcsújáróhely volt.

Hitünk szerint az angyalok fizikai értelemben érzékelhetetlen tisztán szellemi lények, akik örök életet és szabad akaratot kaptak. Értelemszerűen az ő látható megjelenésük, a térrel és idővel való kapcsolatuk, így beszédük, üzenetük sincs semmiféle anyaghoz rendelve. Bár létük végtelenül kisebb, mint az Isten, – a maguk nemében tökéletesek – bár sok tekintetben hasonlóak hozzánk, természetes alkatuknál fogva emelkedettebbek nálunk.

Mönnyetök hát szent angyalok,
Hírdessétök Ádám bűnös fiainak
Az én számból származott szent szavakat:
Én léfekszők én ágyamba,
Mint Úr Jézus koporsóba,
Fejem fölött három angyal,
Egyik őriz, másik vigyáz,
Harmadik a lelköm várja,
Hogy a kakas szólaltára,
Fölserkenjön Szép Szűz Márja!

Szent Mihály arkangyal,
védelmezz minket a küzdelemben;
a sátán gonosz kísértései ellen
légy oltalmunk!
Esedezve kérjük:
„Parancsoljon neki az Isten!”
Te pedig, mennyei seregek vezére,
a sátánt és a többi gonosz szellemet,
akik a lelkek vesztére
körüljárnak a világban,
Isten erejével
taszítsd vissza a kárhozat helyére!
Amen.

